

Dziś w 1947:

- 1) W sprawie pomocy rodzinom ofiar terroru.
- 2) Młodzież białostocka o sobie.
- 3) Chcemy sądzić w Białymstoku.
- 4) Akcja w ghetcie białostockim.

Jedność NARODOWA

PISMO CODZIENNE WOJ. BIAŁOSTOCKIEGO

Nr 30 (371)

Środa, 5 lutego 1947 r.

Rok IV

Wielka Brytania i Stany Zjednoczone obawiają się dyskusji na temat denazyfikacji w ich strefach okupacyjnych

„Prawda” o konferencji moskiewskiej

Moskwa. Korespondent „Prawdy” Borys Izakow w artykule poswięconym konferencji ministrów spraw zagranicznych w Moskwie, na której mają być omawiane sprawy niemieckie, podkreśla, że przygotowanie do konferencji wzmacnia żywą zainteresowanie opinii publicznej. Na porządku obrad konferencji znajdują się sprawozdanie Sojuszniczej Rady Kontroli Niemiec. Sprawozdanie to da obraz działalności Rady Kontroli w dziedzinie demilitaryzacji i denazyfikacji, w dziedzinie spraw gospodarczych, odszkodowań, oraz na innych polach. Sprawozdanie to może stać się cennym przyczynkiem do prakonferencji. Jednakże jak wynika z oświadczenia, złożonego przed kilkoma dniu przez marszałka Sokołowskiego przedstawicieli Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii w Radzie Kontroli, zaprzecza dostarczenie danych dotyczących niemalnie ważnych dziedzin w poszczególnych strefach okupacyjnych. Tyczy się to w szczególności denazyfikacji, której znaczenie dla właściwego zadziaływania państwa niemieckiego jest niezmiernie ważny.

Wystąpienia na konferencji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Nowym Jorku Bevin wystąpił wtedy z wnioskiem, by sprawozdanie Sojuszniczej Rady Kontroli zawierało wszystkie informacje dotyczące urzędzeń i towarów wywiezionych z Niemiec. Jednakże po wyjaśnieniu, złożonym przez delegację radziecką, Bevin wycofał swój wniosek, by w sprawozdaniu podane zostały wszystkie wywiezione z Niemiec urządzenia i towary. Jednocześnie, zwiększaając powszechnie znane fakty i powołując się na bliżej nieokreślonych przedstawicieli sekcji brytyjskiej Rady Kontroli, Lloyd stara się przekonać swych czytelników, iż delegacja ra-

dziecka obiecała dostarczyć tych informacji „w innej rubryce”. Nie troszczy się on o to, iż stanowisko delegacji radzieckiej zostało zaprotołkowane w sprawozdaniach z przebiegiem konferencji w Nowym Jorku, i nie wprowadza go w kłopot fakt, iż wersja o „informacjach pod inną rubryką” nie posiada najmniejszych cech prawdopodobieństwa. Robert Lloyd za wszelką cenę pragnie usprawielić się z zakusy, zmierzającej do opóźnienia opracowania sprawozdania Sojuszniczej Rady Kontroli,

Władze nowych klubów poselskich

Warszawa. W dniu 8 bm., w przeddzień otwarcia Sejmu Ustawodawczego, obradowały w Warszawie nowe kluby poselskie wszystkich stronnictw politycznych, celem dokonania wyboru władz i uchwalenia regulaminów.

Poniósłecie Klubu Poselskiego PPS zajął przewodniczący Rady Narodowej poseł Stanisław Szwalbe. Po uchwaleniu założu, stojących przed pierwszą sesją Sejmu, dokonano wyboru prezydium Klubu, do którego weszli następujący posłowie:

dr Drobner, St. Gross, dr Hochfeld, Kłuszyński, min. Kurylowicz, Obrażek, Rapacki, Ręczek i Wałchowicz. Prezydium powołane następnie na stanowisko prezesa klubu – poseł dr. Juliana Hołofała.

W Stronnictwie Ludowym – zasiął posełtenie Klubu Poselskiego prezydenta NKW. W. Baranowski, referat zas polityczny w. g. s. sekretarz generalny, poseł A. Kotycki.

Klub przyjął projekt regulaminu, referowanego przez poseł Langer.

Orędzie prezydenta Trumana do Kongresu

Waszyngton. W poniedziałek dnia 8 lutego prezydent Truman zwrócił się do Kongresu z apelami o przedłużenie pełnych pełnomocnictw rządowych z okresu wojny, które wygasną dnia 31 marca br. Pełnomocnictwa te odnoszą się do

ratowania i rozszerzania środków żywiościowych i artyleryjnych pierwszej potrzeby. Truman podkreślił, że zapotrzebowanie na zboże wyniesie w roku bieżącym na całym świecie 33 milionów ton podczas gdy kraje eksportujące do USA Stany Zjednoczone, Kanada i Argentyna będą mogły dostarczyć tylko 24 miliony. Z tych warunków wielcy eksporterzy maszą troskliwie dokonując rozdziału żywiości aby ustresz państwa dotknęte wojną od kleski głodu. Rząd Stanów Zjednoczonych pragnie ponadto zachować pełnomocnictwa aby skuteczniej sprawować kontrolę handlu ryżem, cukrem i tłuszciami, których tylko 3 miliony ton można będzie zadyponować na ogółne zapatrzonie. W ekspresie rekordowym – oświadczył na zakończenie Truman – jest niesłychanie ważne, by rząd korzystał z specjalnych pełnomocnictw, co umożliwiło sprostanie ewentualnemu kryzysowi.

Wyrok w procesie Rzepeckiego

WARSZAWA. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie Jana Rzepeckiego i in. Mocą tego wyroku:

Jan Rzepecki skazany został na 8 lat więzienia.

Tadeusz Jachimek – na 4 lata więzienia.

Henryk Łuk – na 12 lat więzienia.

Jan Szozurek – na 7 lat więzienia.

Kazimierz Leski – na 12 lat więzienia.

Józef Rybicki – na 10 lat więzienia.

Marian Gołębowski – na karę śmierci.

Antoni Sanocki – na 6 lat więzienia.

Ludwik Muzyczka – na 10 lat więzienia.

Emilia Malessa – na 2 lata więzienia.

Wszystkim oskarżonym Sąd na poczet orzeczonej kary i pozbawienia wolności zaliczył areszt tymczasowy.

W stosunku do ksk. csk. Rzepeckiego, Jachimka, Szczurka, Sanockiego i Malessy Sąd z mocy art. 55 par. I KKWP nie orzekł pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych, jak również nie orzekł przepadku mienia tychże oskarżonych.

W obszernym 20 stronowym uzasadnieniu Wojskowy Sąd Rejonowy poddał drobiazgowej analizie całokształt okoliczności sprawy i w świetle danych przewodu sądowego szeroko omówił działalność pod sądnych.

po czym wybrano prezydium Klubu w osobach prezes – wicem. Kedrowski, zastępca – poseł Langer, skarbnik – poseł L. Dura sekretarz – poseł J. Drawnowski. Klub powołał również uchwałę, wyrażającą uznanie dla NKW. Stronnictwa za kierownictwo jego sprawami ze szczególnym uwzględnieniem udziału w osiągnięciu zwycięstwa wyborczego.

Nowy Klub Poselski Stronnictwa Demokratycznego wysłuchał referatu politycznego, wygłoszonego przez sekretarza generalnego Stronnictwa, wicem. Gajna, po czym wywiązała się duża dyskusja na tematy polityczno i organizacyjne. Następnie przyjęto regulamin Klubu i powołano prezydium w składzie: przewodniczący – minister Rybowski, zastępca – wicem. Gajna, sekretarz – poseł Jadłowski, zastępco – poseł Jaszczauskowa i poseł Nowacki.

Klub omówił ponadto sprawy, bezpośrednio związane z pierwszą sesją Sejmu Ustawodawczego.

Przewodniczący nowego Kluba Poselskiego Stronnictwa Pracy został poseł adw. Jerzy Dominicki, zastępca – inż. dr. M. Litwiński, dr. D. Tilgner i A. Olchowicz, sekretarzem – k. T. Kołkowski.

W późnych godzinach wieczornych Klub dyskutował nad uchwałą o deklaracji politycznej Stronnictwa oraz nad zagadnieniem Małej Konstytucji.

Na stanowisko prezesa Klubu Poselskiego PSL „Nowe Wyzwolenie” wybrany został prezes Głównego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa wicem. T. Rek.

Denazyfikacja w Niemczech

Moskwa. Agencja Tass donosi z Berlinu, iż w komisji, której zadaniem ma być wykrywanie przestępów wojskowych ukrywających się w obozach dla deportowanych w brytyjskiej strefie okupacyjnej znajdują się osoby, które współpracowa-

ły z Niemcami podczas wojny, a nawet przeszły wojenni.

Zdaniem Tassa skład komisji, która prowadzi rejestrację deportowanych przagnących nadal siedzieć na emigracji, również jest dla odprawionego.

**W sprawie pomocy rodzinom ofiar
terrora wyborczego reakcji**

W dniu 3 lutego br. w lokalu Wojewódzkiego Zarządu Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w Białymostku odbyło się zebranie przedstawicieli organizacji społecznych, zawodowych i partii politycznych, poświecone sprawie organizowania wojewódzkiej komisji dla niesienia pomocy ofiarom terroru wyborczego. Obradom przewodniczyła dr Szajkowska, która po zaprzeczeniu zebrania udzieliła głosu ob. Białozorskiej dla zreferowania zagadnienia wspomnianej pomocy. Ob. Białozorska jasno rzeczowo omówiła sprawę, podkreślając, że obowiązkiem świadomego i patriotycznego społeczeństwa jest otoczyć należytą opieką rodzinnych, w których pracującą nad umocnieniem niepodległości i demokracji, zgirali z rąk reakcyjnych zbrodniarzy, tak samo jak było obowiązkiem udzielanie opieki i pomocy rodzinom bojowników padłych w walce z okupantem. Tej opinie o opiece społeczeństwa winno piość rodzinom pomordowanym za pośrednictwem wyłonionych przez siebie w tym celu organizacji patronatowej.

Po przemówieniu ob. Białożirskiej rozwijała się dyskusja, w której wskazano na potrzebę podjęcia przez Państwowe Wyższe dla Nauki i Sztuki pomocy atom terroru wojennego również zdoowywanej walki z przewyższaniem terroru z atmosferą zbrodni. Jednocześnie zasugerowano konieczność wejścienia do tej wali w jak najwyższy stopniu rodzinów nauczycieli i w ogóle wychowawców, albowiem wiele wypadków morderstw wskazuje, że młodzież szkolna w pierwszym rzędzie ulega nieaktywnej zbrodniczej propagandzie, schodzącej na manowce przestępcości i bierze aktywny udział w tych morderstwach.

Po dyskusji została podjęta jednogłosnie następująca uchwała:

„Ponora wieku trwajemy walką wyzwolenia Narodu Polskiego, walką o wolnego obywatela w wolnej suwerennej Ojczyźnie — mat-

ce wszystkich ludzi pracy, dala wreszcie pełne rezultaty. Mamy prawdę wie, niepodległą Polskę, mamy wartyki, tam odbudowy rozbudowy kraju, mamy warunki w których tworząc uciążliwa, wytrwała pracę możemy wykonywać coś lepsze, szczęśliwsze. Jutro i dzisiaj otrzymamy większość Nas

Tego dnia, kiedy uroczystościami obchodzono rocznicę powstania Polski Ludowej, w Warszawie odbyły się uroczystości poświęcone 100-leciu odzyskania niepodległości. W uroczystościach tych uczestniczyły delegacje z różnych kraju, z których wiele miało do zaznaczenia, że Polska jest dla nich przyjacielem i sojusznikiem. W uroczystościach tych uczestniczyły delegacje z różnych kraju, z których wiele miało do zaznaczenia, że Polska jest dla nich przyjacielem i sojusznikiem.

Nie wystarcza im zaklamania propaganda, nie wystarcza im sabotaz życia polskiego oni siegnęli do innych argumentów, do mordów Rzeszowej. Do milionowej maszy wdów i sierot po padlach na szlaku Lenino — Berlin, Narwik — Tobruk, poległych w lasach i miastach, w walce partyzanckiej z hitleryzmem, strzelanych i wieszanych na placach i ulicach miast i wsi, traconych w Oświęcimiu, Majdanku, Dachau, Beizerkirchen, do siedmiomilionowej hekatombły ofiar Narodu Polskiego w walce z Niemcami — oni dörzuciaią świeże ofiary, ofiary mordów bratobójczych.

W wyborach do Sejmu Usta-

CO PISZA INNI

Nakazanie obrozy hitleryzmu

rencji w dniu 3 lutego 1947 roku. powołujemy Wojewódzką Komisję pomocy ofiarom terroru wyborczego reakcji".

W skład powołanej, powyższej uchwały Wojewódzkiej Komisji pomocy ofiarom terroru wyborczego reakcji weszli przedstawiciele: Wojewódzkiego Zarządu Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet, Okręgowej Rady Związków Zawodowych, Wojewódzkiego Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Kuratorium Okręgu Białostockiego, Stronnictw Bloku Demokratycznego, demokratycznych organizacji młodzieżowych i WKOS.

Zebrań wyrażili zarazem po-
gląd, że w skład wyłonionej komisji
powinien wejść również przed-
stawiciel Związku Harcerstwa Po-
słnego, który, niestety pomimo wy-
starego don zaproszenia, nie wy-
delezwiał nikogo na zebranie.

Po wyłonieniu komisji zebrań
zostaną zakończone.

Z konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych

Habsburgowie nie mogą powrócić

Czy Austria jest oczyszczona z przestępów wojennych?

Londyn. Zastępcy ministrów spraw zagranicznych do spraw Austrii omawiali na posiedzeniu pojedynczo-klauzowym dalsze klaузule dotyczącej politycznej traktatu z Austrią, podpisważ w dniu tym nie przedstawiając swych poglądów zaden z przedstawicielmi mniejszych państw sojuszniczych. Przewodniczył Camille Paris w nieobecności głównego delegata francuskiego Couve de Murville. Po osiągnięciu w znacznej mierze porozumienia zastępcy skierwali do podkomisji politycznej 4. klaузule w sprawie narodowości austriackiej, praw ludzkich, wyeliminowania elementów antydemokratycznych i odwołania pewnych ustaw austriackich, dotyczących tych kwestii.

Delegat radziecki Gisiew poparł sprawę włączenia do traktatu klauzuli, dotyczącej utrzymania ważności ustawy, zakazującej powrotu domu Habsburgów.

Postanowiono zbadać prawa austriackie, dotyczące Habsburgów, przed wznowieniem dyskusji na ten temat.

Wynikła różnica poglądów w kwe-

stę prześcigów wojennych, gdy do legat brytyjski lord Hood oświadczył, że jest zdania, iż sytuacja w Austrii, gdzie władze sojusznicze rozaczaly kontrole w ciągu ostatnich 18 miesięcy, różni się od sytuacji w państwach, które były satelitami Nieniec.

Gusiew nie zgadza się ze zdaniem lorda Hood i stwierdził, że niewątpliwie było lepszej kontroli w Austrii niż w Rumunii, Bułgarii i na Węgrzech. Jeśli chodzi o te trzy państwa, nie było żadnych skarg na zameldywanie sprawy przestępcołów wojennych, podczas gdy w Austrii sytuacja jest odrebną. Dyskusję odroczoną bez powzięcia jakiegokolwiek decyzji, w tym względzie. Delegat Belgii przedstawił zastępcom ministrów mówiąc, że nie ma możliwości negocjowania

notandum proczyjające poglądy tego państwa w sprawie Austrii, jednakże oświadczył, że nie pragnie wypowieścić się osobistnie we wtorek, jak po przednio ustalono. Jeśli przedstawiciel Belgii nie zmieni swego zdania, zastępcy ministrów wznowią na wtorkowym rannym posiedzeniu dyskusję nad klausulami politycznymi.

Wyrok w procesie służby obozowej w Ravensbrück

Berlin — Sąd wojskowy w Hamburgu uznał 15 oskarżonych, należących do służby obozowej w Ravensbrück za winnych zbrodni przeciwko ludzkości. Proces trwał 2 miesiące. Wszyscy

dr Rosental i dr Treite winni przeprowadzania doświadczalnych operacji dr Helinger, dentysta, który przyznaje się do wyrywania ofiarom egzekucji złotych zębów.

Kosci. Proces trwał z niestacją wszyscy oskarżeni wśród których znajdują się lekarki, pielęgniarki i członkinie SS skazani zostali na karę śmierci. Szesnasty oskarżony dr Wiokerman, który zmarł w piątek w nocy na u-
dar, nie został wymieniony w wyroku. Na sali panowała martwa cisza, w chwili odczytywania wyroku na za-
stępce komendanta obozu Jochanna Schwarzhundera, który dokonywał de-
lekciji do komór gazowych, na referen-
ta politycznego obozu Ludwika Lan-
dorff, który przyznał się do zanurza-
nia więźniów w wodzie w celu uzyska-
nia zeznań, na krawca Bindera win-
nego zgęcaniu się nad więźniami.
Wśród skazanych na śmierć znajdują-
ste kapitan SS Petters, dr Szydłowski,

Z kobiet skazane zostały na karę śmierci. 41 letnia Carmen Moty, z pochodzenia Szwajcarka, dziennikarka skazana przez sąd francuski za wycofanie tajemnic wojskowych związanych z linią Maginot przed wojną, która dostała się do Ravensbrück na skutek podejrzeń o szpiegostwo na rzecz Francji. Dorota Binz, która w dalszym ciągu uważa bicie więźniów za rzeczą słuszną. Greta Boessel, która przyznała się do bicia prowadzonych przesiebie do pracy kobiet. Małgorzata Mewes, Eugenia von Skene, Vera Saengerpart, która dawała zastrzyki śmiertelne więźniarkom oraz Elżbieta Marshall.

Interwencje w sprawie wyroku na terrorystę żydowskiego

Wszystko. Szereg wybitnych parlamentarzyków amerykańskich jak Henry Wallace, Patterson i Gillis wydali do wszystkiego komisja Palestyny depeszę wzywającą do ujawnienia terrorysty sydowskiego Granera, skazanego na karę śmierci.

Krew zamordowanych wola o kare za zbrodnie

Sytuacja ludności żydowskiej pod okupacją niemiecką nie posiada precedensu na całej przestrzeni ludzkich dziejów. Żadne z przedsięwzięć, które zanotowała historia nie były nauchowane taką bezwzględna okrutność i podłość jak te, które miały być fundamentem zapowiedzianego przez faszystów niemiecki „nowego porządku” w Europie. Z bezgranicznym cynizmem z wyrafinowaną chytrością iobludą przystąpili Niemcy do zgładzenia żydostwa europejskiego. Hitleryzm gnieli i niszczył nie tylko Żydów. Stosowane przez niego represje objęły wszystkie narody czasowo przezeń podbite. Żydzi byli pierwszymi z kolejnych, lecz w ślad za Żydami szli inni.

Przed czteroma laty w dniu 5-go lutego 1943 r. podbiota się zbrodnicza ręka kata niemieckiego dla zadania śmiertelnego ciosu mieszkańcom getta białostockiego. W tym dniu rozpoczęła się używając terminologii niemieckiej pierwsza akcja zwana rzeźią białostocką. Właściwie był to końcowy etap w dziele zniszczenia Żydów Białostockich, zapoczątkowany jeszcze w listopadzie 1939 r. Wtedy, pod wpływem potężnych elosów Armii Czerwonej, zaczęła się kruszyć pologa militarna faszystowskich Niemiec i edytując się postanowiły hitlerowcy w pierwszym rzędzie doprowadzić do końca dzieła zniszczenia Żydów.

Dlatego w dniu 2 listopada 1942 r. nastąpiła kompletnej likwidacja Żydów we wszystkich miastach i w asteckach okręgu białostockiego. Tegoż dnia zatrudniono na furmanki wszystkich Żydów i pod silnym konwojem dostarczono ich do prowizorycznych zborowych punktów, a stamtąd po kilku tygodniach do obozów śmierci. Zostało się wtedy jedynie ghetto białostockie, jako jedynie wyspa na burzliwym morzu zbrodni i okrucieństwa niemieckiego. Ghetto wtedy liczyło 60.000 dusz. Był początek lutego 1943 r. Komunikat sowiecki obwieścił światu: Paulus raz z reszkami 6-j armii poddał się wojskom radzieckim. Stalingrad uroczony, nastąpił punkt zwrotu w dziejach wojny. Czerwona Armia rozpoczęła swój zwycięski marsz. Armie sprzymierzone rozpoczęły zwycięską ofensywę w Afryce, a w getcie białostockim obok uczucia i radości z powodu zwycięstwa nad zmenawidzonym wrogiem zapanowała zwątpienie i rozpacz.

Z poaniem lata nad gettem białostockim unosią się posepne widma masowej masakry. W piątek 5-go lutego 1943 r. o godzinie czwartej nad ranem wkroczyli Niemcy do getta. Rozpoczę-

Chcemy sądzić w Białymstoku

1. Gustawa Friedla słyszącego kara w getcie białostockim, który za sprawą w aerodynamicznej strefie obronnej przewiezły został w ostatnim transporcie zbrodniarszy wojskowych do Warszawy i znajduje się obecnie w więzieniu Mokotowskim.

2. Feliksa Formańskiego, walki Józefa intendentanta gospodarstwa Gaeta po w Białymstku przy ulicy Sienkiewicza 15, założyciela się nad rzeką, z którym rozmaga się jego rodzeństwo przeciwko Gestapo w Kuziakach powiatu Jelenia Góra na Dolnym Śląsku.

Wierzymy, że prokurator Sądu Okręgowego w Białymstku dołoży wszystkich starań, aby zbrodniarską karę nie miało.

1-a akcja w ghetcie białostockim

ta się pierwsza akcja pod przewodnictwem krwiożerczego Friedla.

Gestapo wpadają do domów wyciągają skazanych na śmierć mężczyzn, kobiety i dzieci. Chodzą po mieszkaniach i wyciągają ze schronów ludzi ukrytych. Ulice getta są zasiane trupami. Za najmniejsze uchylenie się od wykonania rozkazu kula przecina życie. Rzeź lutową zwana pierwszą akcją trwała tydzień (od 5-go do 12-go lutego) i pochłonęła 12.000 ofiar, w tym 2.000 zabitych na miejscu. Po zakończeniu akcji ofiary bestialstwa niemieckiego zostały pochowane na cmentarzu gettowym, na którym dzisiaj widuje się dwie rzady gróbów masowych.

Ruch oporu w getcie białostockim nie był jeszcze w owej chwili doskonałe przygotowany do wystąpienia. Skoordynował się jednak. Mijały miejsce spotyki gdzie wybuchły oporu. Przy ulicy Ku-

pieckiej 29 oblewają Icchok Malmed witrałem grupę esesowców, jednego z nich osłapia, drugi poparzony strzela w zamieszaniu do swego towarzysza i kładzie go trupem. Malmed korzysta z popłochu ucieka. Rozwścieczeni Niemcy wyprowadzają stu ludzi, mężczyzn, kobiety i dzieci z sąsiednich domów i rozstrzelują w ogrodzie Pragera przestrzegając, że jeśli sprawca nie zgłosi się w ciągu najbliższych sześciu godzin to rozstrzelają jeszcze pięć tysięcy osób. Malmed zgłasza się dobrowolnie, zostaje torturowany i powieszony w bramie domu przy ulicy Kupieckiej. Przed egzekucję

zdążył jeszcze w gęsie plamieni mówiąc oskarżając Niemców i zapowiadając im rychłą kleskę i pomstę. Przy tejże Kupieckiej obowiązku rodzin Kurianskich Niemcy wrząkiem ginie wkrótce z ręki oprawców. Przy ulicy Ciepielowej obrzuca Fryda Felda Bluma Laks Niemców granatami ręcznymi.

Obie bohatereskie dziewczyny giną tuż po zamachu.

Przy ulicy Smolnej grupa młodych całopiór stawia krótki lecz gwałtowny opór Niemcom. Przy ulicy Chmielnej 19 grupa z 17 osób prowadzi zacięły boj. Epilog tego krwawego tygodnia rozegrał się pod osławioną „pletnią” siedzibą gestapo przy ul. Sienkiewicza 15, gdzie 14 młodocianych zostało wciętych z akcji z papierami aryjskimi, po długich torturach zginęli wszyscy.

Naród niemiecki popełnił w ciągu sześciu lat potworne zbrodnie i bestialstwa. Ziemia polska jest przesiąknięta niewinnie przelana kwiąią i pokryta tysiącami mogił i grobów masowych ofiar bestialstwa niemieckiego.

Krew dziesiątków milionów niewinnych zamordowanych - dzieci i kobiet wola o kare za zbrodnie.

Przewodniczący
Woj. Zyd. Komisji Historycznej
Mgr M. Turek

Młodzież białostocka o sobie

Związek Walki Młodych ma głos

Dzień 19-sty stycznia 47 r. zapisał się w historii wielkim zwiastunem obozu demokracji i postępu nad stalem wszechświatu. Dzień ta przekreśliła okres tymczasowy i zapoczątkowała drugi okres: pełnej stabilizacji życia państwowego i zdjedzisifikowania pracy wokół odbudowy gospodarki kraju.

W całym społeczeństwie nastąpiło odprężenie polityczne.

Tym bardziej niepokoią nas ostatnie aktu terroru i morderstw politycznych dokonywanych na demokratycznych działaczach, przez wszelkich psów pokonanej reakcji, które w przedśmierciowych tragicznych okolicznościach usiłują jeszcze kasać.

Fakty mordów politycznych w Krakowie sprawcami których są akademicy, a w szczególności zasłużona zbrodnia poznańska naprawiają nas trwoga o tyle, że rzucają w refleksie pewien cień na młodzież polską, która przecież jak najpiękniej zapisała się w historii

walki o wyzwolenie, a w niepodległość. Gdyż znowu poszczęściło się już moim zdaniem dorobkiem osiągnięć pełni odbudowy wspólnego z całym narodem, jak również legitymować się zbyt aktywnym udziałem w walkach o zwalczanie demokracji narodowej.

Wodzowie jednego fałszymu poznają do środowiska szkolnego i trudnożal łatwo zapalną młodzież skukującą sobie sprzymierzeńców, wykorzystując jej nieświadomość i zdolność i umiejęt wygrywać potoczne sobie melodie na strunach uczuć patriotycznych tejże młodzieży. Dzieje się to nieraz dzięki tolerancji i ustosunkowaniu profesorów, a w najlepszym razie dzięki ich biernej postawie wobec spraw wyżej wspomnianych.

Nie dośćkając zresztą i nie mogąc dociekać przyczyn takiego własnego stosunku działa pedagogicznego do naszej rzeczywistości stwierdzić z przykrością musimy, iż zarówno na wyższych uczelniach,

Wysokie czeskie odznaczenie bojowe dla młodego oficera polskiego

Warszawa. Dnia 3 lipca w gmachu poselstwa czechosłowackiego w Warszawie – poseł Czechosłowacji, min. Heuret wręczył młodemu oficerowi polskiemu por. Stanisławowi Majewskiemu wysokie czeskie odznaczenie bojowe „Vojnový Kríž za Oslobodenie” za jego bohatercki udział w czeskim ruchu oporu powstaniu na terenie Słowacji.

Por. Majewski jest rodowitym Warszawiakiem. Urodzony w roku 1926 przebywały cały okres swego dzieciństwa w Warszawie. Oblężenie Warszawy w 1939 roku przechodzi na Woli. W latach 1939–1941 nie związany z żadną organizacją konspiracyjną, na własną rękę uprawia przeciwko Niemcom dywersje i sabotaż.

W 1942 r. w czasie jednej z lapepek warszawskich, zostaje zatrzymany i wywieziony przez Niemców na przymusowe roboty na Krym. Z chwilą odbicia Krymu przez Armię Czerwoną Majewski wstępuje natychmiast w jej szeregi do służby w Brygadzie Desantowej. W czerwcu 1944 roku na rozkaz Sztabu Ruchu Partyzanckiego

zostaje zrzucony z samolotu, jako skoczek do uprawiania dywersji i sabotażu na terenie Słowacji. W Słowacji por. Majewski pracuje w kamieniolarach w Zylinie, skąd wykrada materiał wybuchowy dla celów dywersyjnych. Dzięki akcji por. Majewskiego w lipcu 1944 roku został wysadzony w powietrze wraz z dużym transportem wojskowym największym w Słowacji tunelem kolejowym pod Streinem.

Z chwilą wybuchu powstania na terenie Słowacji por. Majewski zostaje dowódca plutonu w I Brygadzie Partyzanckiej im. M. R. Stefanika, w której szeregach zapisał na swym koncie wiele dalszych bohaterowskich czynów wojennych. W 1945 roku po walkach Brygady o Liptowskie Hradok w styczniu przechodzi z powrotem w szeregi Armii Czerwonej i w składzie 8 Brygady Powietrznej walczy już na ziemiach polskich pod Zakopanem, gdzie zostaje po raz trzeci ciężko ranny. Po wyleczeniu się z ran por. Majewski w wyzwolonej Polsce znajduje się w szeregach Odrodzionego Wojska Polskiego.

jak i w gimnazjach stwarzają nielegalne organizacje swoje komórki.

Ostatnie wypadki w Krakowie i Poznaniu to alarm do wzmożenia ofensywy obozu postępu na odcinku szkolnym.

Winniśmy szczególną opiekę otoczyć tych synów narodu, którzy doceniąc powagę sytuacji, wybrali duszną drogę do zwycięstwa, zasilając ohołniczo szeregi Wojska Polskiego, organów bezpieczeństwa i MO.

Dziś, gdy sytuacja polityczna w kraju stabilizuje się, czas po myśleć o tej najlepszej części młodzieży, dając jej możliwość w myśl zasad demokracji ludowej dalszego kształcenia się i rozwijania swoich umiejętności w szkołach różnego typu. Jest to zresztą konieczne wobec braku nie tylko siły roboczej, ale i inteligencji, jak np. pedagogów, inżynierów, techników, lekarzy itp.

Nie do pomyślenia jest również, by organizacje podziemowe skupiące w swych szeregach najbardziej demokratyczny element, natrafiały na pewne tendencje stwarzające opory w ich działalności, na odcinku szkolnym. Tak np. niejednokrotnie czynione są wielkie trudności, jeśli chodzi o zaledwanie w zakładzie naukowym jakiegokolwiek komórki organizacji młodzieżowej. Kierownictwo szkół tłumaczy się zazwyczaj zasadami apolitycznego wychowania młodzieży, których to zasad zbyt gorliwie i zbyt uparcie się trzyma.

Efekt takiego właśnie wychowania w duchu „apolityczności” można było obserwować i ocenić dnia 17 ub. m., gdy grupa młodzieży gminy gminy w Białymstoku z Gimnazjum Nr 1 wyszła demonstracyjnie na ulicę z olbrzymią masą ulotek PSLowskich i numerków „czwórek”, podczas zajęć szkolnych, kolportując je przy ogólnie aprobatce władz szkolnych, w tym właśnie gimnazjum, gdzie istniejące Koło ZWM-u natrafiło na wszelkiego rodzaju trudności bez względu na założoną przez niego biblioteczkę szkolną i szereg prac podejmowanych w sensie pomocy uczniom leżącej szkoły.

Nie więc dziwnego, że tego ro-

(Dokonanie na str. 47)

Stan i osiągnięcia przemysłu

Białystok na dugo jeszcze przed ostatnią wojną stanowił niezwykłe ruchły ośrodek przemysłu, szczególnie włókienniczego, i znany był wszystkim jako — drugi po Łodzi — polski Manchester. Długie lata niszczycielskiej wojny i związanej z nią rabunkowej gospodarki okupanta pozostawiły równie trwałe ślady na białostockim przemyślu. Tym niemniej z roku na rok dźwiga się on gorączkowo ze zniszczeń wojennych, wykazując na wielu polach duże osiągnięcia.

Wiedzę ciekawoszą i powodowaną zasadą operowania scisłymi danymi, jak się to mówi z pierwszej ręki, udaje się wprost do źródła wiadomości w zakresie przemysłu naszego województwa, do Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego, którego naczelnik, ob. St. Rutkowski, informuje nas uprzejmie i wszechstronnie o osiągnięciach reprezentowanego przez siebie resortu, o trudnościach i brakach, z których mi trzeba było się porać. Pyszne informacje obejmują czasokres minionego roku kalendarzowego (1. I 1946 r.-31. XII 1946).

Dowiadujemy się więc, że ogrom pracy w okresie zwalidacjonowania wszystkich zakładów przemysłowych łącznie z rzemieślniczymi włożył Odział Administracji Przemysłowej, powoływany w H. instancji, postąpił prawem prawa przemysłowego. Złożono zatem rejestr przemysłowy wszystkich przedsiębiorstw łącznie z warsztatami rzemieślniczymi, znajdującymi się w województwie białostockim. Na wykazy wejagnieto 408 różnych zakładów przemysłowych oraz 140 chwilowo nieczynnych. Zakłady rzemieślniczych wejagnięto do rejestru 213. Wydano karty rzemieślnicze na założenie nowe warsztaty 729. Za położenie i nielegalne uprawnienie rzemieślników ukarano administracyjnie 630 rzemieślników.

Wydział Przemysłowy przez swych

Stuchamy białostockiego radio

Środa 5 lutego 1947 r.
Godz. 8:00 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy Program lokalny, 8:55 Artykuł wstępny gaz. "Jedność Narodowa". 9:00 Muzyka popularna z płyt. 9:25 Informacje 9:30 - 10:57 Przezw. 11:57 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy Program lokalny 14:00 "Korzenie faszystowskiego podziemia" — pog. gen. int. K. Lewockiego. 14:15 Muzyka popularna z płyt. 14:40 "Wyścig dobiegania" — pog. pop. naukowa int. M. Sylwia Symonicka. 15:00 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy 24:00 Hymn. Koniec audycji.

TEATR i KINO

Teatr Miejski — "Komis i poczatek" — komedia w 3-ch aktach Mariusza Maszyńskiego. Początek o godz. 17.30.
Gra "Tea" Film produkcji francuskiej "Romans Pojasa" II części filmu "Ulica Śmierci".

Początek o godz. 15, 17, 18.
Kino "Maj" — "Nowe pokolenie" — film produkcyjny radzieckiej.
Początek o godz. 15, 17, 19.

Ulewnieśnie zgubiony kartę rejestrującą z E.K.U. Sokółka na Baszcie Świeżej, gsm. Górnego Stoku, gmin. Korycin, pow. Sokólska.

Do sprzedaży: tanio: toperek, styl. skóra kuchenna, torebki, kum. Polna 18 m. 5.

Przedsiębiorstwo dostarczające na miarę zamówień lub pojęcie klienta — 35 zł., kwartalnie — 250 zł., rocznie — 1000 zł.
Cena ogłoszeń za teksty 1 m/na strona 1 strony — 45 zł., za ilustrację — 25 zł. Ogłoszenia (tekst i ilustracja) — 15 zł. za 1 str. m. 500 zł. za 1 str. m. 1000 zł. za 1 str. m. 2000 zł. za 1 str. m. 3000 zł. za 1 str. m. 4000 zł. za 1 str. m. 5000 zł. za 1 str. m. 6000 zł. za 1 str. m. 7000 zł. za 1 str. m. 8000 zł. za 1 str. m. 9000 zł. za 1 str. m. 10000 zł. za 1 str. m. 11000 zł. za 1 str. m. 12000 zł. za 1 str. m. 13000 zł. za 1 str. m. 14000 zł. za 1 str. m. 15000 zł. za 1 str. m. 16000 zł. za 1 str. m. 17000 zł. za 1 str. m. 18000 zł. za 1 str. m. 19000 zł. za 1 str. m. 20000 zł. za 1 str. m. 21000 zł. za 1 str. m. 22000 zł. za 1 str. m. 23000 zł. za 1 str. m. 24000 zł. za 1 str. m. 25000 zł. za 1 str. m. 26000 zł. za 1 str. m. 27000 zł. za 1 str. m. 28000 zł. za 1 str. m. 29000 zł. za 1 str. m. 30000 zł. za 1 str. m. 31000 zł. za 1 str. m. 32000 zł. za 1 str. m. 33000 zł. za 1 str. m. 34000 zł. za 1 str. m. 35000 zł. za 1 str. m. 36000 zł. za 1 str. m. 37000 zł. za 1 str. m. 38000 zł. za 1 str. m. 39000 zł. za 1 str. m. 40000 zł. za 1 str. m. 41000 zł. za 1 str. m. 42000 zł. za 1 str. m. 43000 zł. za 1 str. m. 44000 zł. za 1 str. m. 45000 zł. za 1 str. m. 46000 zł. za 1 str. m. 47000 zł. za 1 str. m. 48000 zł. za 1 str. m. 49000 zł. za 1 str. m. 50000 zł. za 1 str. m. 51000 zł. za 1 str. m. 52000 zł. za 1 str. m. 53000 zł. za 1 str. m. 54000 zł. za 1 str. m. 55000 zł. za 1 str. m. 56000 zł. za 1 str. m. 57000 zł. za 1 str. m. 58000 zł. za 1 str. m. 59000 zł. za 1 str. m. 60000 zł. za 1 str. m. 61000 zł. za 1 str. m. 62000 zł. za 1 str. m. 63000 zł. za 1 str. m. 64000 zł. za 1 str. m. 65000 zł. za 1 str. m. 66000 zł. za 1 str. m. 67000 zł. za 1 str. m. 68000 zł. za 1 str. m. 69000 zł. za 1 str. m. 70000 zł. za 1 str. m. 71000 zł. za 1 str. m. 72000 zł. za 1 str. m. 73000 zł. za 1 str. m. 74000 zł. za 1 str. m. 75000 zł. za 1 str. m. 76000 zł. za 1 str. m. 77000 zł. za 1 str. m. 78000 zł. za 1 str. m. 79000 zł. za 1 str. m. 80000 zł. za 1 str. m. 81000 zł. za 1 str. m. 82000 zł. za 1 str. m. 83000 zł. za 1 str. m. 84000 zł. za 1 str. m. 85000 zł. za 1 str. m. 86000 zł. za 1 str. m. 87000 zł. za 1 str. m. 88000 zł. za 1 str. m. 89000 zł. za 1 str. m. 90000 zł. za 1 str. m. 91000 zł. za 1 str. m. 92000 zł. za 1 str. m. 93000 zł. za 1 str. m. 94000 zł. za 1 str. m. 95000 zł. za 1 str. m. 96000 zł. za 1 str. m. 97000 zł. za 1 str. m. 98000 zł. za 1 str. m. 99000 zł. za 1 str. m. 100000 zł. za 1 str. m. 101000 zł. za 1 str. m. 102000 zł. za 1 str. m. 103000 zł. za 1 str. m. 104000 zł. za 1 str. m. 105000 zł. za 1 str. m. 106000 zł. za 1 str. m. 107000 zł. za 1 str. m. 108000 zł. za 1 str. m. 109000 zł. za 1 str. m. 110000 zł. za 1 str. m. 111000 zł. za 1 str. m. 112000 zł. za 1 str. m. 113000 zł. za 1 str. m. 114000 zł. za 1 str. m. 115000 zł. za 1 str. m. 116000 zł. za 1 str. m. 117000 zł. za 1 str. m. 118000 zł. za 1 str. m. 119000 zł. za 1 str. m. 120000 zł. za 1 str. m. 121000 zł. za 1 str. m. 122000 zł. za 1 str. m. 123000 zł. za 1 str. m. 124000 zł. za 1 str. m. 125000 zł. za 1 str. m. 126000 zł. za 1 str. m. 127000 zł. za 1 str. m. 128000 zł. za 1 str. m. 129000 zł. za 1 str. m. 130000 zł. za 1 str. m. 131000 zł. za 1 str. m. 132000 zł. za 1 str. m. 133000 zł. za 1 str. m. 134000 zł. za 1 str. m. 135000 zł. za 1 str. m. 136000 zł. za 1 str. m. 137000 zł. za 1 str. m. 138000 zł. za 1 str. m. 139000 zł. za 1 str. m. 140000 zł. za 1 str. m. 141000 zł. za 1 str. m. 142000 zł. za 1 str. m. 143000 zł. za 1 str. m. 144000 zł. za 1 str. m. 145000 zł. za 1 str. m. 146000 zł. za 1 str. m. 147000 zł. za 1 str. m. 148000 zł. za 1 str. m. 149000 zł. za 1 str. m. 150000 zł. za 1 str. m. 151000 zł. za 1 str. m. 152000 zł. za 1 str. m. 153000 zł. za 1 str. m. 154000 zł. za 1 str. m. 155000 zł. za 1 str. m. 156000 zł. za 1 str. m. 157000 zł. za 1 str. m. 158000 zł. za 1 str. m. 159000 zł. za 1 str. m. 160000 zł. za 1 str. m. 161000 zł. za 1 str. m. 162000 zł. za 1 str. m. 163000 zł. za 1 str. m. 164000 zł. za 1 str. m. 165000 zł. za 1 str. m. 166000 zł. za 1 str. m. 167000 zł. za 1 str. m. 168000 zł. za 1 str. m. 169000 zł. za 1 str. m. 170000 zł. za 1 str. m. 171000 zł. za 1 str. m. 172000 zł. za 1 str. m. 173000 zł. za 1 str. m. 174000 zł. za 1 str. m. 175000 zł. za 1 str. m. 176000 zł. za 1 str. m. 177000 zł. za 1 str. m. 178000 zł. za 1 str. m. 179000 zł. za 1 str. m. 180000 zł. za 1 str. m. 181000 zł. za 1 str. m. 182000 zł. za 1 str. m. 183000 zł. za 1 str. m. 184000 zł. za 1 str. m. 185000 zł. za 1 str. m. 186000 zł. za 1 str. m. 187000 zł. za 1 str. m. 188000 zł. za 1 str. m. 189000 zł. za 1 str. m. 190000 zł. za 1 str. m. 191000 zł. za 1 str. m. 192000 zł. za 1 str. m. 193000 zł. za 1 str. m. 194000 zł. za 1 str. m. 195000 zł. za 1 str. m. 196000 zł. za 1 str. m. 197000 zł. za 1 str. m. 198000 zł. za 1 str. m. 199000 zł. za 1 str. m. 200000 zł. za 1 str. m. 201000 zł. za 1 str. m. 202000 zł. za 1 str. m. 203000 zł. za 1 str. m. 204000 zł. za 1 str. m. 205000 zł. za 1 str. m. 206000 zł. za 1 str. m. 207000 zł. za 1 str. m. 208000 zł. za 1 str. m. 209000 zł. za 1 str. m. 210000 zł. za 1 str. m. 211000 zł. za 1 str. m. 212000 zł. za 1 str. m. 213000 zł. za 1 str. m. 214000 zł. za 1 str. m. 215000 zł. za 1 str. m. 216000 zł. za 1 str. m. 217000 zł. za 1 str. m. 218000 zł. za 1 str. m. 219000 zł. za 1 str. m. 220000 zł. za 1 str. m. 221000 zł. za 1 str. m. 222000 zł. za 1 str. m. 223000 zł. za 1 str. m. 224000 zł. za 1 str. m. 225000 zł. za 1 str. m. 226000 zł. za 1 str. m. 227000 zł. za 1 str. m. 228000 zł. za 1 str. m. 229000 zł. za 1 str. m. 230000 zł. za 1 str. m. 231000 zł. za 1 str. m. 232000 zł. za 1 str. m. 233000 zł. za 1 str. m. 234000 zł. za 1 str. m. 235000 zł. za 1 str. m. 236000 zł. za 1 str. m. 237000 zł. za 1 str. m. 238000 zł. za 1 str. m. 239000 zł. za 1 str. m. 240000 zł. za 1 str. m. 241000 zł. za 1 str. m. 242000 zł. za 1 str. m. 243000 zł. za 1 str. m. 244000 zł. za 1 str. m. 245000 zł. za 1 str. m. 246000 zł. za 1 str. m. 247000 zł. za 1 str. m. 248000 zł. za 1 str. m. 249000 zł. za 1 str. m. 250000 zł. za 1 str. m. 251000 zł. za 1 str. m. 252000 zł. za 1 str. m. 253000 zł. za 1 str. m. 254000 zł. za 1 str. m. 255000 zł. za 1 str. m. 256000 zł. za 1 str. m. 257000 zł. za 1 str. m. 258000 zł. za 1 str. m. 259000 zł. za 1 str. m. 260000 zł. za 1 str. m. 261000 zł. za 1 str. m. 262000 zł. za 1 str. m. 263000 zł. za 1 str. m. 264000 zł. za 1 str. m. 265000 zł. za 1 str. m. 266000 zł. za 1 str. m. 267000 zł. za 1 str. m. 268000 zł. za 1 str. m. 269000 zł. za 1 str. m. 270000 zł. za 1 str. m. 271000 zł. za 1 str. m. 272000 zł. za 1 str. m. 273000 zł. za 1 str. m. 274000 zł. za 1 str. m. 275000 zł. za 1 str. m. 276000 zł. za 1 str. m. 277000 zł. za 1 str. m. 278000 zł. za 1 str. m. 279000 zł. za 1 str. m. 280000 zł. za 1 str. m. 281000 zł. za 1 str. m. 282000 zł. za 1 str. m. 283000 zł. za 1 str. m. 284000 zł. za 1 str. m. 285000 zł. za 1 str. m. 286000 zł. za 1 str. m. 287000 zł. za 1 str. m. 288000 zł. za 1 str. m. 289000 zł. za 1 str. m. 290000 zł. za 1 str. m. 291000 zł. za 1 str. m. 292000 zł. za 1 str. m. 293000 zł. za 1 str. m. 294000 zł. za 1 str. m. 295000 zł. za 1 str. m. 296000 zł. za 1 str. m. 297000 zł. za 1 str. m. 298000 zł. za 1 str. m. 299000 zł. za 1 str. m. 300000 zł. za 1 str. m. 301000 zł. za 1 str. m. 302000 zł. za 1 str. m. 303000 zł. za 1 str. m. 304000 zł. za 1 str. m. 305000 zł. za 1 str. m. 306000 zł. za 1 str. m. 307000 zł. za 1 str. m. 308000 zł. za 1 str. m. 309000 zł. za 1 str. m. 310000 zł. za 1 str. m. 311000 zł. za 1 str. m. 312000 zł. za 1 str. m. 313000 zł. za 1 str. m. 314000 zł. za 1 str. m. 315000 zł. za 1 str. m. 316000 zł. za 1 str. m. 317000 zł. za 1 str. m. 318000 zł. za 1 str. m. 319000 zł. za 1 str. m. 320000 zł. za 1 str. m. 321000 zł. za 1 str. m. 322000 zł. za 1 str. m. 323000 zł. za 1 str. m. 324000 zł. za 1 str. m. 325000 zł. za 1 str. m. 326000 zł. za 1 str. m. 327000 zł. za 1 str. m. 328000 zł. za 1 str. m. 329000 zł. za 1 str. m. 330000 zł. za 1 str. m. 331000 zł. za 1 str. m. 332000 zł. za 1 str. m. 333000 zł. za 1 str. m. 334000 zł. za 1 str. m. 335000 zł. za 1 str. m. 336000 zł. za 1 str. m. 337000 zł. za 1 str. m. 338000 zł. za 1 str. m. 339000 zł. za 1 str. m. 340000 zł. za 1 str. m. 341000 zł. za 1 str. m. 342000 zł. za 1 str. m. 343000 zł. za 1 str. m. 344000 zł. za 1 str. m. 345000 zł. za 1 str. m. 346000 zł. za 1 str. m. 347000 zł. za 1 str. m. 348000 zł. za 1 str. m. 349000 zł. za 1 str. m. 350000 zł. za 1 str. m. 351000 zł. za 1 str. m. 352000 zł. za 1 str. m. 353000 zł. za 1 str. m. 354000 zł. za 1 str. m. 355000 zł. za 1 str. m. 356000 zł. za 1 str. m. 357000 zł. za 1 str. m. 358000 zł. za 1 str. m. 359000 zł. za 1 str. m. 360000 zł. za 1 str. m. 361000 zł. za 1 str. m. 362000 zł. za 1 str. m. 363000 zł. za 1 str. m. 364000 zł. za 1 str. m. 365000 zł. za 1 str. m. 366000 zł. za 1 str. m. 367000 zł. za 1 str. m. 368000 zł. za 1 str. m. 369000 zł. za 1 str. m. 370000 zł. za 1 str. m. 371000 zł. za 1 str. m. 372000 zł. za 1 str. m. 373000 zł. za 1 str. m. 374000 zł. za 1 str. m. 375000 zł. za 1 str. m. 376000 zł. za 1 str. m. 377000 zł. za 1 str. m. 378000 zł. za 1 str. m. 379000 zł. za 1 str. m. 380000 zł. za 1 str. m. 381000 zł. za 1 str. m. 382000 zł. za 1 str. m. 383000 zł. za 1 str. m. 384000 zł. za 1 str. m. 385000 zł. za 1 str. m. 386000 zł. za 1 str. m. 387000 zł. za 1 str. m. 388000 zł. za 1 str. m. 389000 zł. za 1 str. m. 390000 zł. za 1 str. m. 3910